

Yüksek enflasyon, düşük faiz ve piyasalarda artan dalgalanmalar

2021 yılı finansal piyasalar açısından bir hayli çalkantılı geçti. Bir yandan çeşitli varyantlarla süregelen pandemi ile savaş, diğer yandan dünyada ve ülkemizde artan emtia fiyatları ve enflasyon oranları 2021'e damgasını vurdu.

Ülkemizde Ocak ayına yüzde 15 seviyesinde başlayan tüketici enflasyonu, Mart ayında yüzde 16.2 ye, Eylül'de yüzde 19.5'e ve Kasım'da yüzde 21.3'e ulaştı. Artan enflasyon ortamında Türk Lirası tasarruflarını koruma endişesi taşıyan yatırımcılar yılın son çeyreğinde TCMB'nin beklenmedik faiz indirimleri ile bir taraftan negatif reel faiz, diğer taraftan kur şoku ile yüzleştiler. Üstelik bu faiz indirimi döngüsünün FED'in parasal sıkılaşmaya gitmeye başladığı ve faiz artırımı ile sonuçlanacak yeni bir dönemcin başında gerçekleşmesi Türk Lirasını iyice kırılğan hale getirdi. FED faiz artırımı sürecine ulusal paralarını korumak üzere hazırlıklı girmek isteyen ülkeler ise FED'den önce faiz artırımlarını başlattılar. Son aylarda 168 ülke içerisinde 32 ülke faiz artırırken sadece beş ülke faiz indirdi.

Negatif reel faiz ortamında Ekim başında 8,90 olan ve son faiz indiriminin yapıldığı 16 Aralık tarihi itibarıyla iki buçuk ayda yüzde 74 değer artışı kaydederek 15.50'ye dayanan USD TRY kuru geçişkenlik etkisi nedeniyle enflasyonist beklentileri oldukça arttırdı. Enflasyon karşısında tasarruflarını korumak amacıyla zaten oldukça ucuz seviyede bulunan ve döviz bazında giderek daha da ucuzlayan hisse senetlerine yerli yatırımcılar portföylerinde daha fazla yer vermeye başladılar. Henüz önemli tutarda bir yabancı alımı görmediğimiz borsamızda yaşanan kuvvetli rallinin altında yatan sebep yerli yatırımcının yüksek enflasyon ve düşük faiz ortamında borsaya yönelimidir. Satıcının az, talebin güçlü olduğu her enstrümanda olduğu gibi bu eğilim borsada da hisse senedi fiyatlarını yukarı tırmandırdı. Tarihi zirveler görüldü. Bir diğer deyişle faiz oranı aşağı doğru indikçe döviz kurları ile beraber döviz bazında ucuzladığı düşüncesiyle hisse senetleri de yukarı yönde hareket etti.

Endeksin seyri, güçlü talep ve iskontolu bir fiyattan halka açılan yeni şirketlere ilginin giderek artması 2021’de 52 şirketin halka açılmasını ve sermaye piyasalarından 21.6 milyar TL kaynak sağlamasını mümkün kıldı. Bu trendin 2022 yılında da sürmesi bekleniyor.

Ekim başında 1371 puanı test eden BIST 100 endeksi dokuz haftalık bir yükseliş serisine imza atarak TC- MB’nin faizleri yüzde 14’e indirdiği 16 Aralık gününü 2.278 puanda tamamladı. Bu güçlü rallide toplam prim yüzde 66’ya ulaştı. Faiz indirimlerinin başladığı 23 Eylül tarihli TCMB toplantı günü 8.67 TL olan dolar ise son toplantının yapıldığı 16 Aralık itibarıyla yüzde 78 artış kaydetti. İzleyen günlerde yatırımcıların artan tedirginliği ile dolarizasyon arttıkça USD kuru 20.12.2021’de tarihi zirvesi olan 18.3 seviyesine kadar ulaştı. Toplam tasarruflar içinde döviz cinsi olanların oranı yüzde 66.4’e kadar yükseldi. Bu oran 2001 krizinde yüzde 61.5 olmuştu. Ancak 20 Aralık akşamı açıklanan kur korumalı TL mevduat hesabı uygulaması kurların ve beraberinde de hisse senedi fiyatlarının sert bir şekilde geri çekilmesine neden oldu. 23 Aralık 2021 tarihi itibarıyla dolar kuru 11.37 ve BİST 100 endeksi ise 1.805 puandı. Böylesine yüksek volatilité yerli yatırımcının başta döviz cinsi tasarrufları ve hisse senetleri olmak üzere hemen hemen tüm tasarruf araçlarında ciddi şekilde zararlarla karşılaşmasına sebep oldu. Finansal piyasalarda dalgalanmanın bitmiş olduğu hala söylenemez.

Enflasyon 2022’nin önemli bir gündem maddesi olma- ya devam edecek. Yüksek enflasyon oranı ve piyasadaki çok yüksek volatilité nedeniyle önümüzdeki dönemde pek çok yatırım enstrümanı ile enflasyonu yenmenin kolay olmayacağı bir döneme girdiğimiz görülüyor. Her dönemde en doğru yatırım stratejisi olan risk düzeyine uygun portföy çeşitlendirmesi bu dönemde her zamankinden daha ön plana çıkacak. Banka ve aracı kurumlardan alınacak danışmanlık, araştırma raporlarının ve model portföy önerilerinin daha da yakından izlenmesi yatırımcılara yarar sağlayacak.